

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo
ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijų
2 priedas

TVIRTINU

Nacionalinio medicinos nomenklatūrų ir
klasifikatorių centro vedėjas,
laikinei vykdančiai Lietuvos medicinos
bibliotekos direktoriaus funkcijas

Martynas Bieliauskas

2024-03-13

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvada

2024-03-13 Nr. _____
(data)
Vilnius

<p>1. Viešojo sektoriaus subjektas, kuriame atliktas Korupcijos pasireiškimo tikimybės (toliau – KPT) nustatymas (veiklos sritis (-ys), kurioje (-iose) buvo atliekamas KPT nustatymas, jos (-ų) trumapas aprašymas).</p>	<p>KPT nustatymas Lietuvoms medicinos bibliotekoje (toliau – LMB) buvo atliktas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu ir Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijomis (toliau – Rekomendacijos), buvo išskirtos šios veiklos sritys, galinčios turėti KPT:</p>
	<ol style="list-style-type: none">1. Viešieji pirkimai2. Personalo valdymas ir administravimas3. Turto valdymas ir administravimas
	<p>1. Viešieji pirkimai LMB organizuojami pagal Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymą, Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymą „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo“, LMB viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklės, patvirtintas 2022-01-26 įsakymu Nr. V-5, Metodines rinkos konsultacijų gaires. Ataskaitos, planuojamų atlikti pirkimų suvestinė ir sutartys yra viešai skelbiamos bibliotekos tinklalapyje https://www.lmb.lt/administracine-informacija/.</p>
	<p>2021 m. Įvykdyti 75 pirkimai, kurių vertė 143801,30 eur. 70 iš jų – mažos vertės už 45356,06 eur.; per CPO – 4 vnt. už 11930,19 eur. Žalieji pirkimai (įskaitoma ir per CPO vykdytieji, bet tik jei raštu sudarytos sutartys) – 1 vnt. už 10596,23 eur.</p>
	<p>2022 m. Įvykdyti 93 pirkimai, kurių vertė 492441,67 eur. 87 iš jų – mažos vertės už 33607,59 eur.; per CPO – 4 vnt. už 40174,08 eur. Žalieji pirkimai (įskaitoma ir per CPO vykdytieji, bet tik jei raštu sudarytos sutartys) – 4 vnt. už 46104,82 eur.</p>
	<p>2023 m. Įvykdyti 114 pirkimų, kurių vertė 106153,42 eur. 113 iš jų – mažos vertės už 104653,42 eur.; per CPO – 1 vnt. už 1500,00 eur. Žalieji pirkimai (įskaitoma ir per CPO vykdytieji, bet tik jei raštu sudarytos sutartys) – 10 vnt. už 87772,79 eur.</p>

Analizuojant viešųjų pirkimų srities rizikas, atsižvelgta į STT Rekomendacijų 12 p. bei nustatyta, kad: nagrinėjamu laikotarpiu LMB nebuvo užfiksuota Korupcijos prevencijos įstatymo 2 str. 10 d. nurodytų nusikalstamų veikų; nebuvo gauta skundų, pranešimų, susijusių su galimai netinkamais, neteisėtais darbuotojų veiksmais, jiems atliekant viešuosius pirkimus; STT korupcijos rizikos analizės LMB atžvilgiu nėra atlikusi; antikorupciniai vertinimai atlikti nebuvo; Valstybės kontrolė, Seimo kontrolierius, kitos kontrolės ar priežiūros institucijos vidaus patikrinimų minėtoje srityje taip pat nėra atlikusios.

2. Personalo valdymas ir administravimas

Personalo valdymą atlieka LMB administracija ir padalinių vadovai, personalo administravimą įgyvendina Nacionalinis bendrųjų funkcijų centras (toliau – NBFC). LMB savo interneto svetainėje skelbia NBFC pateiktus duomenis apie vidutinį mėnesinį nustatytą (paskirtą) darbo užmokestį. Į laisvas darbo vietas pretendentai atrenkami remiantis LMB darbuotojų atrankos tvarkos aprašu, patvirtintu 2023-11-20 įsakymu Nr. V-33. Darbo užmokestis darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, analizuojamuoju laikotarpiu, skirtas pagal Lietuvos medicinos bibliotekos darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimo tvarkos aprašą, patvirtintą 2022 m. sausio 10 d. Lietuvos medicinos bibliotekos direktoriaus įsakymu Nr. V-1 „Dėl Lietuvos medicinos bibliotekos darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Bibliotekoje veikia Respublikinės jungtinės profesinės sąjungos šakos Lietuvos sveikatos apsaugos profesinių sąjungų federacijos padalinio LMB darbuotojų profesinė sąjunga. Bibliotekos profsąjungos atstovai supažindinami su darbuotojų atlyginimų skyrimo tvarka, darbuotojų atrankos tvarka.

Darbuotojų kaita per analizuojamąjį laikotarpį: 2021 m. – 37, 2022 m. – 36, 2023 m. – 33 darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis.

3. Turto valdymas ir administravimas

Turto valdymą organizuoja Ūkio aptarnavimo skyrius. Kasmet vykdoma turto inventorizacija, pagal Inventorizacijos taisyklės, patvirtintas LMB direktoriaus 2022-09-05 įsakymu Nr. V-27).

Įstaigos turto ir finansų apskaitą vykdo NBFC Finansinės apskaitos departamentas, kuris taip pat

	<p>ruošia turto aprašus įstaigos vykdomai inventorizacijai.</p> <p>Patalpų nuoma yra teikiama mokama paslauga, ją reglamentuoja LMB valstybės nekilnojamojo turto (bibliotekos patalpų) trumpalaikės nuomos be konkurso tvarkos aprašas, patvirtintas 2022-12-22 įsakymu Nr. V-38. Aprašas skelbiamas bibliotekos interneto svetainėje.</p> <p>Naudojimąsi tarnybiniais automobiliais apibrėžia LMB tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimosi taisyklės, patvirtintos direktoriaus įsakymu 2022-08-16 Nr. V-26, taisyklės skelbiamos bibliotekos interneto svetainėje.</p>					
2. Asmenys (subjektai), atlikę viešojo sektoriaus subjekto KPT nustatymą	Vyriausioji bibliotekininkė Beata Žukienė					
3. KPT nustatymo pradžios ir pabaigos laikas. Analizuotas laikotarpis.	2021-01-01–2023-12-31					
4. Nustatytos rizikos, jų lygiai, suskirstymas pagal svarbą						
POVEIKIS	Katastrofinis	5	10	15	20	25
	Kritinis	4	8	12	16	20
	Pastebimas	3	6	9	12	15
	Žemas	2	4	6	8	10
	Nereikšmingas	1				
		R _{1.1}				
		R _{1.2}				
R _{1.3}						
R _{2.1} R _{3.1} R _{3.2}		2	3	4	5	
	Labai žema	Žema	Vidutinė	Aukšta	Labai aukšta	
TIKIMYBĖ						
4.1. Raudonas rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)	<i>R₁ - nurodomas rizikos pavadinimas, tikimybės, poveikio lygis, pagrindimas, kodėl skirti atitinkami balai.</i>					

	Nenustatyta
4.2. Geltonas rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)	Nenustatyta
4.3. Žalias rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)	<p>R=T×P R_{1.1} = 1 (T=1, P=1) R1.1 – netinkamas teisės aktų nuostatų taikymas (vėlavimas pateikti informaciją). Tikimybės ir poveikio lygis – labai žemas, nereikšmingas. Nustatyta, kad Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (toliau – CVP IS) yra viešinamos viešųjų pirkimų pagrindu sudarytos sutartys (planai) teisės aktų nustatyta tvarka, tačiau vertinamu laikotarpiu pasitaikė vėlavimų, kuomet sudarytos sutartys nebuvo pavišintos laiku. Vertinama žemiausiu balu, nes nors yra pasitaikę vėlavimų dėl žmogiškųjų išteklių trūkumo, užfiksuoti vėlavimai operatyviai pašalinti.</p> <p>R_{1.2} = 1 (T=1, P=1) R1.2 – Galimybė priimti neobjektyvų sprendimą (pvz., palankų tiekėjui; sprendžiant skundą dėl savo paties veiksmų priimti sau palankų sprendimą ir pan.). Tikimybės ir poveikio lygis – labai žemas, nereikšmingas. 2022 m. gauta viena pretenzija dėl LMB viešųjų pirkimų komisijos sprendimo. 2022 m. CVP IS priemonėmis buvo vykdomas 1 tarptautinės vertės pirkimas, finansuojamas Europos Sąjungos projekto lėšomis – <i>Medicinos nomenklatūrų ir klasifikatorių valdymo informacinės sistemos ir duomenų mainų sąsajos laboratorinių tyrimų nomenklatūrai sukūrimo ir diegimo paslaugų viešasis pirkimas</i> (Pirkimo Nr. 622274). Šiam pirkimui vykdyti LMB direktoriaus įsakymu buvo sudaryta komisija. Pasiūlymus pateikė 2 tiekėjai. Vienas iš tiekėjų pateikė pretenziją, kuria reikalavo pripažinti kito tiekėjo pasiūlymą kaip neatitinkantį pirkimo sąlygų bei atmesti to tiekėjo pateiktą pasiūlymą. Komisijai VPI nustatyta tvarka išnagrinėjus pretenziją ir ją atmetus kaip nepagrįstą, pretenziją teikęs tiekėjas tolesnių teisinių ginčų netęsė. Pretenzijos gavimo ir išnagrinėjimo eiga leido vertinti, kad korupcinio pobūdžio veikloms taip pat nebuvo rizikos.</p> <p>R_{1.3} = 1 (T=1, P=1) R1.3 – darbuotojų ir jų kompetencijų trūkumas viešųjų pirkimų srityje. Rizika gali kilti dėl darbuotojų, skiriamų būti pirkimų komisijų nariais, iniciatoriais, kt. trūkumo (norint vykdyti rekomenduotiną paskirtų darbuotojų rotacija bent kas dvejus metus), yra didelis kompetencijų kėlimo</p>

poreikis, nes šiuo metu daugma pirkimų procedūrose dalyvaujančių darbuotojų yra specialistai, kuriems ši funkcija yra papildoma greta pagrindinių darbo funkcijų. Viešųjų pirkimų specialistas (įstaigoje dirba 1 žmogus, 0,5 etato), dalyvaujantis ir komisijos veikloje, ir organizuojantis pirkimus pats, neturi galimybės būti rotuojamas, turi mažai laiko resursų savo kompetencijoms tobulinti.

2. Personalo valdymas ir administravimas

R_{2.1} = 1 (T=1, P=1)

R 2.1 Nepotizmo ir kronizmo rizika. Egzistuoja galima (hipotetinė) draugų ir bičiulių, savo šeimos narių, giminaičių bei kitų artimų asmenų (taip pat ir sugyventinių, partnerių) globa ir protegavimas, naudojantis einamomis pareigomis, vardu ir galia. Jeigu nebus laikomasi reglamentuotos priėmimo į darbą tvarkos, tai gali sudaryti sąlygas priimti ne tiek kompetentingus, bet tam tikrais ryšiais susijusius asmenis. LMB kolektyve dirba 2 asmenys, susiję giminystės ryšiais, nesantys vienas kito pavaldume. KPT yra labai žema, o poveikis laikytinas nereikšmingu, nes asmenys nėra susiję tiesioginio pavaldumo ryšiais, o atsiradusios interesų konflikto rizikos yra valdomos.

3. Turto valdymas ir administravimas

R_{3.1} = 1 (T=1, P=1)

R 3.1 Aiškiai nereglamentuota turto valdymo ir administravimo veikla. Egzistuoja galima korupcijos pasireiškimo rizika ir didėja KPT dėl galimybių priimti vienasmenius sprendimus.

Patalpų nuoma yra teikiama mokama paslauga, ją reglamentuoja LMB valstybės nekilnojamojo turto (bibliotekos patalpų) trumpalaikės nuomos be konkurso tvarkos aprašas, patvirtintas 2022-12-22 įsakymu Nr. V-38. Aprašas skelbiamas bibliotekos interneto svetainėje mokamų paslaugų skiltyje <https://www.lmb.lt/mokamos-paslaugos/>.

Analizuojamuoju laikotarpiu 2021 m. ir iki 2022-12-22 nuoma vykdyta remiantis 2021 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. V-42 „Dėl Lietuvos medicinos bibliotekos teikiamų mokamų paslaugų sąrašo patvirtinimo“, kur nuomos kainos nedetalizuojamos, dėl to buvo galima rizika priimti šališkus sprendimus. Per analizuojamąjį laikotarpį pasirašytos trumpalaikės nuomos sutartys: 2021 m. – 4; 2022 m. – 9; 2023 m. – 23 vnt..

R_{3.2} = 1 (T=1, P=1)

R3.2 Naudojimas tarnybiniais automobiliais.

Jeigu LMB darbuotojas tarnybinį automobilį panaudos asmeniniais tikslais, galimi neigiami

	<p>visuomenės atsiliepimai, kyla galima įtaka įvaizdžiui bei reputacijai. Naudojimąsi LMB tarnybiniais automobiliais apibrėžia LMB tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimosi taisyklės, patvirtintos direktoriaus įsakymų 2022-08-16 Nr. V-26 (https://www.lmb.lt/wp-content/uploads/2022/12/LMB_Automobiliu-taisykles.pdf), LMB turi vieną tarnybinių automobilių, jame įdiegta telemetrinė sistema, todėl rizika vertinama kaip nereikšminga ir labai žema.</p>
Kita informacija	
5. Pasiūlymai dėl nustatytų rizikų mažinimo priemonių taikymo	<p>Siūloma nuolat vykdyti darbuotojų antikorupcinį švietimą.</p> <p>Siūloma nuolatos kelti pirkimus vykdančių ir organizuojančių darbuotojų kvalifikacijos kėlimą viešųjų pirkimų srityje.</p> <p>Asmenims, kurie yra atsakingi už viešuosius pirkimus, rekomenduojama periodiškai peržiūrėti ir esant reikalui atnaujinti LMB viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisykles.</p> <p>Įstatymo nustatyta tvarka laiku CVP IS sistemoje viešinti LMB vykdytus pirkimus.</p> <p>Siūloma laikytis reglamentuotos darbuotojų priėmimo į darbą tvarkos ir laisvas darbo vietas skelbiant konkursus.</p>
6. Kitos pastabos	–
7. Priedai	Atsižvelgiant į STT Rekomendacijų 21.6.1 papunktį (žemo, žalio rizikingumo lygio rizikų išsamiau nagrinėti, nustatyti joms mažinti atskirų priemonių paprastai netikslinga), Rekomendacijų 3 priedas nėra pildomas.
Išvadą parengęs asmuo: (Vardas ir pavardė, pareigos)	Bibliotekininkė Beata Žukienė